

MODEBRANCHENS ETISKE CHARTER

August 2018

MODEBRANCHENS ETISKE CHARTER

FORMÅL

Modebranchens Etiske Charter skal medvirke til at sikre den danske modebranches medarbejdere bedre trivsel og være med til at skabe aktuel og reel information om de skønheds- og kropsidealer, som bl.a. modebranchen er med til at skabe. Dette inkluderer både modeller, redaktører, stylisten, fotografer, makeupartister, designere m.fl., der alle har et medansvar for det ideal, som modebranchen fremsætter.

Modebranchens Etiske Charter skal desuden medvirke til at højne bevidstheden og påvirke holdningerne i såvel modebranchen som i medierne og i samfundet generelt. Derfor præsenterer charteret en række tiltag og regler, som underskriverne skal følge.

BAGGRUND

Modebranchens Etiske Charter blev udviklet i 2007 af Danish Fashion Institute (nu Global Fashion Agenda) i samarbejde med Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskade - LMS. Charterets formål var dengang udelukkende at sikre danske modeller bedre vilkår og være med til at skabe lødlig information om spiseforstyrrelser og om de idealer, som modebranchen er med til at skabe. Til at starte med var charteret ment som en opfordring til branchen, men i 2013 blev det – i kølvandet på flere sager - udvidet til også at omfatte konkrete regler i forhold til alder, sund kost og løn. I 2015 gik charteret ind i en ny fase, da initiativtagerne gjorde det muligt for den danske modebranche aktivt at tilslutte sig og skrive under på charteret, og der blev ved samme lejlighed nedsat en styregruppe, som fortsætter det arbejde, vi påbegyndte for over 10 år siden. I 2017 lancerede styregruppen for Modebranchens Etiske Charter verdens første sundhedstjek for modeller og i løbet af 2018 blev to nye værdier tilføjet til Charteret, og det blev udvidet til at omfatte hele den danske modebranche – dog er reglerne primært forbeholdt danske modeller.

VÆRDIER

Det etiske charter fokuserer på fem kerneværdier, der omhandler ansvarlighed, medmenneskelig respekt og sundhed:

1. Vi respekterer og beskytter branchens medarbejdere (herunder modeller) og de kolleger, vi arbejder med. Vi ønsker at sikre deres sundhed og sikkerhed og værdsætte forskellighed.
2. Vi er bevidste om og tager ansvar for den indflydelse, modebranchen har på kropsidealerne i befolkningen, især hos unge mennesker.
3. Vi ønsker at promovere og arbejde for en sund livsstil samt et sundt kropsideal, som afspejler et sundt forhold til mad, krop og motion.
4. Vi ønsker at promovere og arbejde for større diversitet i modebranchen inden for alder, etnicitet, handicap, køn, race, religion, seksuelle orientering, socioøkonomisk status, størrelse m.m.

5. Vi udviser respektfuld adfærd på fotoskydninger og ved shows, hvilket inkluderer at tale pænt til hinanden og respektere hinandens (herunder modelleres) personlige grænser, fysiske såvel som mentale

REGLER

Modebranchens Etiske Charter indeholder fire overordnede regler, der relaterer sig specifikt til modeller:

1) Aldersgrænse

Der er fastsat en nedre aldersgrænse på 16 år for modeller i arbejde.

Modeller, der er fyldt 15 år kan arbejde på dispensation, såfremt de er ledsaget af en voksen. For modeller under 15 år gælder, at de kun må udføre børnetøj/teenagemodejob og ligeledes gælder, at de skal være ledsaget af en voksen (som bureauet arrangerer). Charteret refererer i øvrigt til Arbejdsmiljøloven.

2) Sund kost

Kunderne (modevirksomheder, fotografer, magasiner, reklamebureauer m.fl.) forpligter sig til altid at servere nærende og sund kost til modeller i forbindelse med arbejdet ved jobs, der er længere end to timers varighed.

3) Løn

Det er et krav, at modeller til enhver tid skal have løn (pengebeløb) for deres arbejde. Der kan kun dispenseres fra betaling af løn efter aftale med modellen i forbindelse med arbejde for uddannelser, studerendes projekter, velgørenhed og ikke-kommercielle publikationer (dvs. publikationer uden annonceindtægter eller salg).

Note om løn: Aftaler om den konkrete løn og vilkår aftales mellem modelbureauet/modellen og kunden og mellem modelbureauet og modellen. Der skal i den forbindelse være større gennemsigtighed og sikring i relation til den enkelte models rettigheder.

4) Sundhedstjek

Mange, og især unge mennesker, kæmper for at opnå nogle urealistisk tynde kropsidealer, og der er en stigning i antallet af alvorlige spiseforstyrrelser, hvorfor det skønheds- og kropsideal, som modebranchens fremsætter, er yderst vigtigt. Derfor er der i Charteret bl.a. fokus på modelleres sundhed via et sundhedstjek, hvor der tages udgangspunkt i alle former for spiseforstyrrelser.

Modebranchens Etiske Charters styregruppe indførte og afviklede et succesfuldt pilotforløb i 2017 for et sundhedstjek af modeller, der blev videreført efter følgende system:

Sundhedstjekket gennemføres hos Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskade (LMS). Tjekket gennemføres af en fagprofessionel på baggrund af en samtale af ca. 1,5 times varighed, der anvender Eating Disorder Examination (EDE), som er et internationalt anerkendt interview til diagnosticering af en eventuel spiseforstyrrelse. Her vurderes det om, og i hvilken grad, modellen er i risiko for eller opfylder kriterierne for en spiseforstyrrelse. Der anvendes følgende kriterier med deraf følgende konsekvenser:

- *Ved ingen eller let bekymring:* Modellen kan uden videre fortsætte sit nuværende arbejde og vil ikke blive indkaldt til sundhedstjek før om 2 år igen
- *Ved moderat bekymring:* Modellen anbefales at indgå i et støttende samtaleforløb hos en fagperson hos LMS og kan fortsætte med at arbejde, hvis han/hun accepterer tilbuddet om hjælp
- *Ved middelsvær eller svær bekymring:* Modellen henvises videre til yderligere udredning hos egen læge og kan ikke arbejde før han/hun er udredt

Hver gang en model har været til sundhedstjek udstedes en dokumentation for besøget. Heraf fremgår resultatet af sundhedstjekket. Bureauet får besked fra LMS om, at en given model har været til et sundhedstjek og resultatet heraf.

I tilfælde af at modellen er uenig i vurderingen, kan der naturligvis søges en fornyet vurdering andet steds med faglig kompetence. Dette tjek afregnes af modelbureauet. Skulle de to vurderinger være modstridende må søges en 3. vurdering fra uvildig part, som betales af fællespuljen.

Hvem testes?

Målet for pilotforløbet var at gennemføre tests af alle modeller, der er og fylder 16 år. Herefter blev sundhedstesten evalueret med input fra både modeller, bureauer, forældre og styregruppen bag charteret.

Efter et succesfuldt pilotforløb blev det besluttet at fortsætte sundhedstjekket efter samme metode som pilotforløbet. Dermed følges den oprindelige plan med ønsket om at teste modellerne hvert andet år, frem til de fylder 20 år:

- I 2017 er det ønsket at teste de 16-årige modeller
- I 2018 er det ønsket at teste de 16-årige samt de 18-årige modeller
- I 2019+ er det ønsket at teste de 16-årige, samt de 18-årige og 20-årige modeller

Desuden kan styregruppen bag Modebranchens Etiske Charter henstille til et bureau, at de får lavet sundhedstjek af en model (uanset alder), hvis styregruppen finder, at der er substantielt grundlag for alvorlig bekymring for en models adfærd eller kropsmål. Dialog vil foregå i dyb fortrolighed mellem styregruppen og bureauet. Der er tale om en velment henstilling, ikke kritik eller tvang. Hvis bureauet og modellen (samt evt. forældre) finder bekymringen berettiget, kan modellen få foretaget et sundhedstjek betalt af fællespuljen således, at omkostningen ikke belaster modelbureauet (fælles puljen er forklaret nedenfor). Har et modelbureau selv en model, som de er alvorligt bekymrede for, kan de også henstille modellen til et sundhedstjek (uanset alder), som ligeledes betales af fællespuljen.

Finansiering

Mulighederne for at tilbyde et ensartet landsdækkende sundhedstjek med fokus på spiseforstyrrelser eksisterer ikke i det danske sundhedsvæsen, så indtil politikerne er villige til at hjælpe branchen, har styregruppen sammen med de væsentligste modelbureauer i Danmark fundet følgende løsning i privat regi:

Pilotforløbet med sundhedstjek af de 16-årige i 2017 forventes at have kostet i omegnen af 200.000 kr. inkl. midler til støtte/samtale grupper. Hvis forløbet fortsætter efter planen i 2018+ vil

omkostningerne stige med antallet af modeller der sundhedstestes. Hvert sundhedstjek afregnes direkte mellem LMS og modelbureauet. Som tilskud til modelbureauernes udgifter er det besluttet, at samtlige fakturaer fra modelbureauerne (hvis modeller benytter sundhedstjekket) pålægges et "Sundhedstjekbidrag" på 75 kr. pr faktura til alle danske kunder, så branchen også er medvirkende til at finansiere sundhedstjekket.

Desuden vil styregruppen for Modebranchens Ethiske Charters opfordre alle underskrivere til at bidrage med et årligt beløb efter eget valg. Disse midler vil blive anvendt til at finansiere ekstraordinære sundhedstjek af modeller uden for aldersgrupperne, opfølgende samtaler samt støtte/samtalegrupper mv. Betalingen er frivillig, men det vil blive offentliggjort på hjemmesiden, hvem der betaler og hvor meget.

ANBEFALINGER

- Modebranchens Ethiske Charter anbefaler, at der indgås en formaliseret rammeaftale omkring løn og arbejdsvilkår mellem foreningerne for modelbureauerne og modellerne. Når en sådan er aftalt, vil Modebranchens Ethiske Charter referere til denne i forhold om løn mv.
- Modebranchens Ethiske Charter anbefaler, at der på baggrund af modelbureauet 2PM's erfaringer med undervisning udvikles et format med et kortere uddannelsesforløb for modeller tilknyttet bureauerne, hvor de bl.a. lærer om kost og ernæring samt oplyses om mental sundhed. Formatet skal kunne implementeres hos ethvert modelbureau, som herved anbefales at afvikle mindst ét årligt undervisningsforløb. Formålet er at støtte og styrke modellerne i at håndtere det at være model og den virkelighed og verden, de bliver kastet ud i en ofte ung alder.
- Modebranchens Ethiske Charter anbefaler mere transparens og oplysning om retoucherede billeder i bl.a. modemagasiner.

TILSLUTNING - UNDERSKRIVERE

Alle kan tilslutte sig Modebranchens Ethiske Charter ved at skrive under. Der sigtes imod at etablere bred opbakning fra modebranchens relevante aktører og virksomheder (modelbureauer, modevirksomheder, magasiner, brancheorganisationer, foreninger, fotografer, reklamebureauer, PR-bureauer, modemesser osv.).

Copenhagen Fashion Week modtager og arkiverer underskrevne aftaler. Som underskriver modtager man Modebranchens Ethiske Charters logopakke, som må anvendes på underskrivers egen hjemmeside, materialer, kampagner, mv., så længe der leves op til charterets regler.

Underskrivere offentliggøres på hjemmesiden www.modebranchensetiskecharter.dk

Det er desuden et krav for modevirksomheder og andre aktører (magasiner, PR-bureauer, butikker, bureauer), der ønsker at deltage ved at afholde show, events eller være leverandør

under Copenhagen Fashion Week, at underskrive Modebranchens Etske Charter for at blive optaget i det officielle modeugeprogram.

STYREGRUPPE, EVALUERING OG SANKTIONER

Der nedsættes en Etske Charter Styregruppe, som udpeges af følgende organisationer:

- 1 fra Dansk Mode & Textil
- 1 fra Global Fashion Agenda (tidligere Danish Fashion Institute)
- 1 fra Copenhagen Fashion Week
- 1 fra Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskade
- 1 repræsentant fra et af landets otte største modelbureauer*
- 1 repræsentant for danske modeller*
- 1 designer fra en modevirksomhed*
- 1 redaktør fra et dansk modemagasin*

*) Udpeges af Dansk Mode & Textil, Wear og Danish Fashion Institute.

Styregruppen mødes to gange om året og evaluerer charteret, men skal også kunne samles efter behov.

Styregruppen har mandat til at sanktionere de underskrivere, der ikke overholder charterets vedtagelser.

Styregruppens sanktionsmuligheder gradueres efter overtrædelsens karakter og omfang:

- 1) Påtale og indskærpelse
- 2) Advarsel om eksklusion og udtalelse af kritik
- 3) Eksklusion fra Modebranchens Etske Charter, jf. nedenfor

Ved eksklusion vil følgende konsekvensvirkninger kunne indtræde:

- Offentliggørelse af overtræder på "black list" på hjemmesiden for Modebranchens Etske Charter samt i pressemeddelelse.
- Fortabelse af retten til at bruge logoet for Modebranchens Etske Charter.
- Fortabelse af retten til at få synlighed i de officielle programmer for Copenhagen Fashion Week, herunder vedrørende shows, events, sampling og annoncering.
- Fortabelse af retten til at deltage på Copenhagen Fashion Week castingdage.

Styregruppen fastsætter selv sin nærmere forretningsorden.

Modebranchens Etske Charter – underskrivere, 'black lists', advarsler og styregruppens arbejde – kan følges på www.modebranchensetskecharter.dk